

Ostatni referat w pierwszej części pt. *Przestępstwo obrazy uczuć religijnych (art. 196 kk) w najnowszym orzecznictwie sądów polskich* wygłosił ks. mgr lic. Michał Czelný (KUL). W swoim wystąpieniu przytoczył wyroki sądów, w których przedstawił, iż jest różna linia orzecznicza sądów wobec przestępstwa obrazy uczuć religijnych. Podkreślił on znaczenie uchwały Sądu Najwyższego w sprawie Nergala, w której istotnym jest stwierdzenie, że przestępstwo obrazy uczuć religijnych może być popełnione zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i zamiarem ewentualnym. Po wystąpieniach nastąpiła owocna dyskusja.

Sesji drugiej przewodniczyła mgr Karolina Mazur (UPJPII). Jako pierwsza głos zabrała mgr Żaneta Koppa (UMK), która wygłosiła referat pt. *Wolność świętowania niedzieli*. Następnie ks. mgr Tomasz Stec (UPJPII) przedstawił referat pt. *Wolność sumienia a możliwość korzystania z klauzuli sumienia (art. 53 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)*. Kolejny referat zatytułowany *Czy prawo kanoniczne zapewnia katolikom wolność religijną* wygłosił mgr Maciej Rogalski (UPJPII). Ostatni referat pt. *Katolik uczestniczący w wykonywaniu władzy państwowej a obowiązek zachowania przez nią bezstronności światopoglądowej (art. 25 ust. 2 Konstytucji RP)* wygłosiła mgr Bożena Domagała-Gajda (UPJPII). Po wystąpieniach nastąpiła krótka dyskusja.

Podsumowania sympozjum dokonał ks. dr Andrzej Sosnowski oraz mgr Dorota Stokłosa-Bieniara, którzy podziękowali prelegentom za przygotowanie i wygłoszenie referatów, a wszystkim uczestnikom za udział.

Mgr Kacper Krauz
Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Równouprawnienie kościołów i innych związków wyznaniowych, połączona ze Zjazdem Katedr, Zakładów i Wykładowców Prawa Wyznaniowego, 17–19 maja 2016 r.*

W dniach 17–19 maja 2016 r. w kompleksie Hotelu Gorzelanny w Jarnołtówku koło Pokrzywnej, odbyła się ogólnopolska konferencja

naukowa, której tematem przewodnim było *Równouprawnienie kościołów i innych związków wyznaniowych*. Konferencja została połączona ze Zjazdem Katedr, Zakładów i Wykładowców Prawa Wyznaniowego. Organizatorami konferencji były: Zakład Prawa Konstytucyjnego i Wyznaniowego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego oraz Polskie Towarzystwo Prawa Wyznaniowego. Koordynatorem zaś całego przedsięwzięcia był prof. ndzw. dr hab. Dariusz Walencik (Uniwersytet Opolski), którego wspomagali prof. zw. dr hab. Artur Mezglewski (Uniwersytet Opolski) i prof. ndzw. dr hab. Paweł Sobczyk (Uniwersytet Opolski). W spotkaniu wzięło udział kilkudziesięciu uczestników, wśród których znaleźli się specjaliści z zakresu prawa wyznaniowego reprezentujący kilkanaście krajowych ośrodków naukowych oraz przedstawiciele kościołów i innych związków wyznaniowych.

Konferencję otworzyli: Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego – prof. ndzw. dr hab. Piotr Stec oraz Prezes Polskiego Towarzystwa Prawa Wyznaniowego – prof. zw. dr hab. Tadeusz Jacek Zieliński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie). Sesja wprowadzająca w tematykę obrad dotyczyła zagadnień prawnoporównawczych i została podzielona na dwie części. Pierwszej przewodniczył prof. ndzw. dr hab. Piotr Stec. W jej trakcie wygłoszono trzy referaty. Prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński w swoim wystąpieniu poruszył kwestię *Dyskryminacji katolików w prawie angielskim*. Prof. ndzw. dr hab. Piotr Steczkowski (Uniwersytet Rzeszowski) pochylił się nad *Problemem równouprawnienia podmiotów wyznaniowych w Federacji Rosyjskiej*, zaś dr Jerzy Nikołajew (Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie), wygłosił referat na temat *Równouprawnienie organizacji religijnych na Ukrainie. Deklaracja czy rzeczywistość?*. Drugiej części sesji przewodniczył prof. ndzw. dr hab. Piotr Steczkowski. W tej części obrad jako pierwszy głos zabrał mgr Jakub Cupriak (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie), omawiając *Równouprawnienie kościołów i innych związków wyznaniowych w orzecznictwie niemieckiego Federalnego Sądu Konstytucyjnego*. Następnie dr Katarzyna Krzysztofek (Uniwersytet Jagielloński), wygłosiła referat na temat *Dopuszczalności stosowania prawa szariatu w zakresie spraw rozwodowych i spadkowych w prawodawstwie Unii Europejskiej*. Kolejnym prelegentem był dr Maciej Kubala (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), który przybliżył uczestnikom *Zasadę równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych w konstytucjach państw europejskich*. Po

wystąpieniu wszystkich prelegentów odbyła się dyskusja, podczas której uczestnicy wymieniali się swoimi przemyśleniami na temat wysłuchanych referatów. Nie zabrakło też cennych uwag i licznych pytań do autorów referatów. Zwieńczeniem pierwszego dnia obrad było Walne Zgromadzenie Członków Polskiego Towarzystwa Prawa Wyznaniowego, podczas którego podjęto uchwałę o wyborze nowych władz stowarzyszenia na kadencję 2016–2020.

W drugim dniu konferencji obrady podzielono na dwie sekcje, które odbywały się równolegle. W każdej sekcji przewidziano po dwie sesje. Pierwszej z nich przewodniczył dr hab. Zdzisław Zarzycki (Uniwersytet Jagielloński). W jej trakcie wygłoszono cztery referaty. Dr Michał Skwarzyński (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) omówił *Granice korzystania ze sprzeciwu sumienia w kontekście równouprawnienia*. Kolejnym prelegentem był mgr Marek Strzała (Uniwersytet Jagielloński), który wygłosił referat na temat *Przestępstwo złośliwego przeszkadzania publicznemu wykonywaniu aktu religijnego a zasada równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych*. Następnie wystąpił dr Bartłomiej Pieron (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), prezentując referat pt. *Równe czy identyczne traktowanie osób duchownych w prawie polskim*. Jako ostatnia w tej części obrad głos zabrała dr Krystyna Ziółkowska (Uniwersytet Warmińsko–Mazurski), która przybliżyła uczestnikom zagadnienie *Zakazu dyskryminacji w zatrudnieniu przez kościoły i inne związki wyznaniowe*.

W tym samym czasie w drugiej sali obrad, pod przewodnictwem prof. ndzw. dr hab. Piotra Stanisza (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) kolejno zaprezentowało się czterech prelegentów. Jako pierwszy głos zabrał prof. ndzw. dr hab. Józef Koredczuk (Uniwersytet Opolski/Uniwersytet Wrocławski), omawiając *Równouprawnienie kościołów i związków religijnych według Konstytucji marcowej z 1921 r.* Następnie prof. ndzw. dr hab. Paweł Sobczyk przybliżył *Konstytucyjną zasadę równouprawnienia kościołów i innych związków w interpretacji Trybunału Konstytucyjnego*. Później głos zabrał mgr Marcin Olszówka (Uczelnia Łazarskiego w Warszawie), analizując zagadnienie *Bilateralności jako wyjątku od równouprawnienia związków religijnych*. Jako ostatni w tej części obrad wystąpił mgr Rafał Kaczmarczyk (Uniwersytet Warszawski) i zaprezentował referat pt. *Status prawny i faktyczny muzułmańskich związków wyznaniowych w Polsce*.

Po krótkiej przerwie kawowej w pierwszej sali obrad moderację objął prof. ndzw. dr hab. Dariusz Walencik. W tej części konferencji wygłoszono trzy referaty. Prof. dr hab. Artur Mezglewski omówił *Cechy relewantne uzasadniające odmienne traktowanie nauczycieli religii*. Następnie dr hab. Anna Tunia (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) zaprezentowała referat pt. *Zwolnienie z zajęć szkolnych w celu odbycia rekolekcji wielkopostnych a poszanowanie zasady równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych*. Kolejnym prelegentem był mgr Michał Ożóg (Uniwersytet Jagielloński), który przybliżył temat *Prawo chorego do korzystania z posługi duszpasterskiej w świetle konstytucyjnej zasady równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych w Polsce*.

W drugiej sali obrad pod przewodnictwem prof. dr hab. Tadeusza J. Zielińskiego odbyła się równoległa sesja. Jako pierwsza głos zabrała dr Justyna Krzywkowska (Uniwersytet Warmińsko–Mazurski), prezentując referat pt. *Nauczanie religii w szkołach publicznych w Polsce a zasada równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych*. Następnie prof. ndzw. dr hab. Andrzej Szymański (Uniwersytet Opolski), przybliżył kwestie związane z *Funkcjonowaniem duszpasterstw więziennych w kontekście równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych w Polsce*. Kolejno dr Michał Poniatowski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), dokonał analizy *Zasady równouprawnienia związków wyznaniowych w kontekście ich działalności charytatywno–opiekuńczej*. Następnym prelegentem był prof. ndzw. dr hab. Mieczysław Różański (Uniwersytet Warmińsko–Mazurski w Olsztynie), który omówił zagadnienie *Archiwa kościołów i innych związków wyznaniowych w Polsce a zasada równouprawnienia*. Później głos zabrał mgr Marek Paszkowski (Uniwersytet Warmińsko–Mazurski w Olsztynie), pochylając się nad *Ochroną dóbr kultury w świetle zasady równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych w Polsce*. Ostatnim prelegentem był dr hab. Tomasz Rakoczy (Akademia Ignatianum w Krakowie), który przedstawił referat pt. *Równouprawnienie kościołów i związków wyznaniowych w prawie do środków społecznego przekazu*. Po wysłuchaniu wszystkich referentów w obu salach konferencyjnych przeprowadzono dyskusje.

Po południu przystąpiono do ostatniej części obrad, której przewodniczył prof. ndzw. dr hab. Paweł Sobczyk. Jako pierwszy w tej części obrad głos zabrał prof. ndzw. dr hab. Tadeusz Stanisławski (Uniwersytet Zielonogórski), który wygłosił referat pt. *Równouprawnienie kościołów i innych związków wyznaniowych w projekcie zmian ich finansowania ze środków*

publicznych. Kolejnym prelegentem był dr Michał Chajda (Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej), który omówił kwestię *Równouprawnienia wyznań w prawie pruskim w zakresie spraw majątkowych*. Następny referat zatytułowany *Działalność Funduszu Kościelnego jako przykład równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych* wygłosił dr Michał Zawisłak (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II). Po przerwie kawowej wystąpił prof. ndzw. dr hab. Dariusz Walencik, który w swym przedłożeniu udzielił negatywnej odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule swego referatu: *Regulacja spraw majątkowych kościołów i innych związków wyznaniowych realizacją zasady ich równouprawnienia?*. Z kolei dr hab. Marek Bielecki (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), pochylił się zagadnieniem *Realizacji zasady równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych na przykładzie sytuacji majątkowej Kościoła katolickiego obrządku bizantyjsko-ukraińskiego w latach 1944-2016*. Wreszcie głos zabarała mgr Edyta Włodarczyk (Uniwersytet Wrocławski), omawiając problematykę *Regulacji spraw majątkowych Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w kontekście realizacji zasady równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych*. Po wystąpieniach prelegentów tradycyjnie odbyła się dyskusja.

W ostatnim dniu konferencji uczestnicy mieli okazję zapoznać się nieco z historią regionu, w którym odbywały się obrady, zachwycić otaczającym hotel jeziorem i lasem oraz pospacerować urokliwymi górskimi ścieżkami.

Spotkanie to było dobrą okazją do zaprezentowania swoich naukowych zainteresowań i poszerzenia wiedzy w zakresie rozumienia zasady równouprawnienia kościołów i innych związków wyznaniowych w wielu aspektach: prawnym, finansowym, porównawczym, ale też i jej praktycznej realizacji. Bogate dyskusje po każdej sesji stworzyły zaś możliwość wzajemnej wymiany poglądów.

*Mgr Katarzyna Pluta
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Opolski*